

7/9667

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16 Kasım 2009

SÜRELİ
.../.../2009

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/ 2092
Konu : İstanbul Milletvekili
Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığın 09.10.2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-160-41/4078 sayılı yazısı

İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın Sayın Başbakanımıza yöneltmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri T.B.M.M. 7/9667 Esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa DEMİR
Bakan

EK :
-Cevap Yazısı (2 Adet, 8 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği: T.B.M.M. Başkanlığına
Bilgi: Başbakanlığa

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYŞE JALE AĞIRBAŞ'IN
T.B.M.M. 7/9667 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

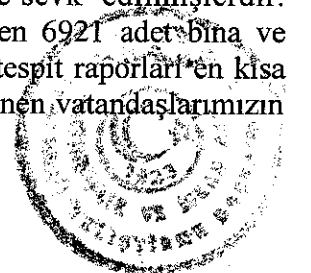
Depremlerden sonra en büyük kayıplara sebep olan doğal afetlerden biri yaşanan sellerdir. Yurdumuzda sıklıkla görülen sel afetleri can ve mal kaybına neden olmakta, milyon TL'ler ile ifade edilen zararlar meydana getirmektedir. Marmara ve Trakya bölgesinde 8 Eylül 2009 tarihinde meydana gelen sel Selimpaşa, Çatalca, Silivri ve Saray ilçelerinde can ve mal kaybına, evlerin yıkılmasına, araçların denize sürüklenmesine ve köprülerin yıkılmasına sebep olmuştur. Selimpaşa'da sahildeki sitelerin bulunduğu bölümde 3 bina yıkılmış, 800 konut su altında kalmıştır. Silivri'de ise su baskınına maruz kalan ev sayısı 900'u bulmuştur. Tekirdağ'ın Saray İlçesi'ne bağlı Bahçeköy ve Güngörmez köylerinde çok sayıda ev ve çiftlik sular altında kalmış, bazı ağıllarda bulunan büyükbaş hayvanlar telef olmuştur.

- 1- Sel felaketine maruz kalan yerlerin afet bölgesi ilan edilmesi Hükümetin gündeminde midir?
- 2- Selden tahrip olan yerlerin hasar tespit çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?
- 3- Vatandaşların uğradıkları zararın telafi edilmesi ve vergi borçlarının ertelenmesi düşünülmekte midir?
- 4- Sel felaketinin yaşandığı yerlerdeki ekonomik ve sosyal yaşamın yeniden canlanması için ne gibi tedbirler alınacaktır?
- 5- Meteorolojinin şiddetli yağış uyarısına ve söz konusu yerlerde geçmiş yıllarda sel felaketi yaşandığı bilinmesine karşın Hükümet, yaşanabilecek muhtemel sel felaketini göz önüne alarak, riskli yerlerdeki yerleşim yerlerini neden boşaltmamıştır? Can kaybına yol açan bu ihmalin sorumluluğu kime aittir?
- 6- Her yıl yaşanan sel felaketinin yıkıcı etkilerini azaltıcı ne gibi çalışmalar yapılmıştır? Yapılan çalışmalar yaşanan sel felaketinin etkisini ne derece azaltmıştır? Bu konuda yapılan çalışmaların gözden geçirilmesi düşünülmekte midir?

CEVAPLAR:

1- 08 - 09 Eylül 2009 tarihinde İstanbul İli ile çevre İl ve İlçelerde meydana gelen şiddetli yağışlarda başta İstanbul İli Küçükçekmece, Çatalca, Silivri İlçeleri, Silivri İlçesine bağlı Selimpaşa Beldesi ve İkitelli ile Tekirdağ İli Saray ve Bahçeköy İlçelerinde 08-09.09.2009 tarihlerinde meydana gelen su baskını afeti için 10.09.2009 tarihli ve 4758 sayılı Genel Hayata Etkililik Oluru alınmıştır.

2- İstanbul İlimiz ile çevre İl ve İlçelerde meydana gelen şiddetli yağışlarda oluşan sel ve su baskını afeti nedeniyle Valilikçe oluşturulan hasar tespit ekipleri hemen bölgeye sevk edilmişlerdir. Çalışmalara ara verilmeden tatil günleri dahil sel ve su baskınından etkilenen 6921 adet bina ve işyerlerinin fiziki (yapısal) hasarları ve eşya hasarları tespit edilmiştir. Hazırlanan tespit raporları en kısa sürede ilgili kaymakamlıklarına intikal ettirilmiş ve kaymakamlıklarca selden etkilenen vatandaşlarımızın öncelikle eşya zararlarına ilişkin para yardımı yapılmıştır.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve Bayındırlık ve İskân İl Müdürlüklerinin teknik ekipleri, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun 13.Maddesi gereğince herhangi bir afet anında müdahale etmeye hazır bir biçimde 24 saat göreve hazır olup, İstanbul'da 08.09.2009 tarihlerinde aşırı yağış sonucu meydana gelen su baskını afeti üzerine İstanbul Valiliği ile Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İlçe Belediye Başkanlıklarına bağlı teknik ekipleri mümkün olan en kısa zamanda hasar tespit çalışmalarına başlamışlardır.

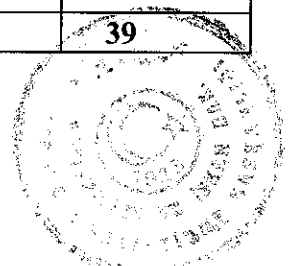
İstanbul İli ve İlçelerinde yapılan kesin hasar tespit çalışmaları sonucunda oluşturulan tablo aşağıda verilmiştir.

08-09.09.2009 TARİHLERİNDE İSTANBULDA MEYDANA GELEN SEL VE SU BASKINLARI HASAR TESPİT İCMALİ										
SIRA NO	İLÇE ADI	YIKIK-AĞIR				ORTA HASARLI		AZ HASARLI		EŞYA HASARLI
		KONUT	İŞYERİ	DEPO	AHIR	KONUT	İŞYERİ	KONUT	İŞYERİ	
1	SİLİVRİ	17	2			7		7	1	1387
2	ESENYURT	5						7		533
3	ÇATALCA	40	4	21	15			220	64	537
4	K.ÇEKMECE									1115
5	BAŞAKŞEHİR									422
6	B.ÇEKMECE									60
7	BAĞCILAR									336
8	ARNAVUTKÖY							4	3	56
9	SARIYER									80
10	BAKIRKÖY									19
11	G.O.PAŞA									33
12	SULTANGAZI	35						22	1	435
13	AVCILAR									75
14	BAHÇELİEVLER									208
15	BEYKOZ									10
TOPLAM		97	6	21	15	7		260	69	5306

Kesin hasar tespitlerine ilişkin afetzede isim listeleri ilgili Kaymakamlıklarda, köy ve mahalle muhtarlıklarında askıya çıkarılmak üzere ilgililere gönderilmiştir.

İstanbul İlinde meydana gelen afet sonrasında sanayi tesisleri ile hizmet binalarında yapısal hasar oluşmamıştır. Ancak eşya ve emtia hasarlarının belirlenmesi için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile gerekli koordine sağlanmış olup, hasar gören sanayi tesisleri ve binaları ile ilgili bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

İLÇE VE BELDE	ALİŞVERİŞ MERKEZİ	FABRİKA	DEPO VE ATÖLYELER	OKUL
SİLİVRİ	9			13
ÇATALCA		10		10
K.ÇEKMECE			200	13
ESENYURT		6		3
BAĞCILAR			45	
TOPLAM	9	16	245	39

Tekirdağ İli Saray İlçesi, Merkez, Bahçeköy ve Güngörmez köylerinde, 08.09.2009 tarihinde aşırı yağışlara bağlı olarak oluşan sel afeti duyumu sabah 07.00'de alınmış ve saat 08.00'de hasar tespiti yapmak üzere Saray Merkeze 2 ekip, Güngörmez Köyüne 1 ekip, Bahçeköy Köyüne 2 ekip sevk edilerek hasar tespit çalışmalarına başlanılmıştır. Aynı gün saat 17:00'da çalışmalar tamamlanmış ve aşağıda tablo halinde gösterilen sonuçlar elde edilmiştir.

AFET MEVKİİ	ETKİLENEN BİNA SAYISI	YIKIK-AĞIR HASARLI BİNA SAYISI	ORTA HASARLI BİNA SAYISI	EŞYA HASARLI BİNA SAYISI
SARAY MERKEZ	60	1	2	60
GÜNGÖRMEZ	21	1	2	21
BAHÇEKÖY	51	6	1	51
TOPLAM	132	8	5	132

3- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 13. maddesinde mücbir sebep halleri sayılmış olup, yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetlerde bunlar arasındadır. Aynı Kanunun 15. maddesinde de mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde, bu sebepler ortadan kalkıncaya kadar vergi muamelelerinde yer alan kanuni ve idari sürelerin işlemeyeceği, üçüncü fıkrasında ise Maliye Bakanlığının, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilan etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, anılan Kanunun 111. maddesine göre Maliye Bakanlığı, mücbir sebep hali ilân edilen yerlerdeki mükelleflerin, bu Kanun kapsamında olup, ödeme süresi afet tarihinden sonraya rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizleri ile verilme süreleri belirlenen beyannamelere istinaden tahakkuk ettirilen vergilerin ödeme sürelerini, vadelerinin bitim tarihinden itibaren azamî bir yıl süreyle uzatmaya yetkili bulunmaktadır.

Bu çerçevede, İstanbul ve Tekirdağ İllerinde 08 Eylül 2009 tarihinde başlayan sel felaketinden zarar gören mükelleflerin 30 Eylül 2009 tarihine kadar vermeleri gereken vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri, Eylül ayına ilişkin aynı tür beyannamelerin verilme ve ödeme sürelerine kadar uzatılmıştır. Ayrıca ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilmiş olup, vadesi 08 Eylül 2009 veya bu tarihten sonraya rastlayan vergi ve cezaların ödeme süreleri de vadelerinin bitim tarihinden itibaren bir ay uzatılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca İstanbul Valiliği emrine gönderilen 1.000.000,00 TL acil yardım ödeneğinin tamamı "*Afet Harcamaları Yönetmeliği*"ne uygun olarak harcanmak üzere ilgili Kaymakamlıklara gönderilmiştir.

Yukarıda tabloda belirlenen afetzedeler için Başbakanlık Afet Acil Yardım ödeneğinden gelen nakit yardımın tümü dağıtılmış olup, ayrıca telef olan hayvanlar için vatandaşlara nakit ödemeler yapılmıştır.

4- İstanbul'da meydana gelen sel afeti nedeniyle il özel idaresi ve belediye alt yapılarında meydana gelen hasarların giderilmesi için 4864 sayılı Kanunun 5. Maddesi gereği 24.09.2009 tarih ve 10211 sayılı yazı ile Tekirdağ Kumbağ, Saray Merkez İlçe, Güngörmez ve Bahçeköy'de meydana gelen altyapı hasarları nedeniyle de 28.09.2009 tarih ve 10274 sayılı yazı ile Maliye Bakanlığında ödenek talebinde bulunulmuştur.

5- 08-09 Eylül 2009 tarihinde İstanbul İlinde meydana gelen şiddetli yağışlarda başta Silivri, Çatalca ve Küçükçekmece olmak üzere çevre İl ve İlçelerde meydana gelen sel ve su baskını afetine ilişkin olarak, tüm iş ve işlemler ilgili kurum ve kuruluşlarımız tarafından titizlikle yapılmakta ve takip edilmekte olup, bu afetin meydana getirdiği hasarın ve kayıpların artmasında kusurlu olduklarının tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında, konuya ilişkin mevzuatın öngördüğü usul ve esaslar çerçevesinde gerekli işlemler yapılacaktır.

6- Bilindiği üzere ülkemizde her yıl çeşitli dönemlerde çok sayıda sel, su baskını ve heyelan felaketi meydana gelmekte ve bu afetler neticesinde can, mal ve milli servet kaybı yaşanmaktadır. Bu amaçla özellikle İstanbul ve ilçelerinde alınması gereken önlemler, başta İstanbul Valiliğimiz ve Büyükşehir Belediye Başkanlığımız olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlarımız tarafından bir eylem planı çerçevesinde değerlendirilmiş olup, uygulama için gerekli hukuki altyapının oluşturulmasını müteakip özellikle dere ıslahı ve kaçak yapılaşmaya ilişkin önlemler hızla hayata geçirilmeye başlanmıştır.

İstanbul ve çevresinde etkili olan sel ve su baskınlarının yılların birikimi olan kentleşme ve şehirleşme sorunları ile birlikte mütalaa edilmesi ve esasen alınacak önlemlerin de bu çerçevede oluşturulması gerekmektedir.

Bu amaçla bu güne kadar yapılan çalışmalar gözden geçirildiği gibi bundan sonra yapılacak çalışmalar ile alınacak önlemlere ilişkin yeni ve çözüm sağlayıcı tedbirlerin de ivedilikle ele alınması uygulamanın bir gereğidir.

İstanbul ve Tekirdağ İllerimiz ile İlçelerinde sel ve su baskınlarına neden olan ve son yılların en ağır yağış tablosu ile karşı karşıya kaldığımız göz önünde bulundurulursa, yapılacak planlamalarda yeni bir anlayış ve altyapı ile ulaşım döngüsü oluşturulması ve bundan sonra oluşacak yeni yapılaşmanın ise bu kentleşme anlayışı içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

